

Sygn. akt	III AUa 282/14
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **10 września 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Alicja Podczaska SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **10 września 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **K. Z.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **4 lutego 2014 r.** sygn. akt **IV U 1779/13**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 282/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 września 2014r.

Decyzją z dnia 9 grudnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił wnioskodawcy K. Z. prawa do emerytury, dochodzonego wnioskiem z dnia 22 listopada 2013r. w trybie przepisów ustawy

z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Powołując

w podstawie prawnej decyzji art. 184 w związku z art. 32 w/w ustawy, a także § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia jako, że nie udowodnił wymaganego 15-sto letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Ten bowiem uznany przez ZUS zamknął się w wymiarze 8 lat 11 miesięcy i 27 dni (od 29 sierpnia 1979r. do 10 listopada 1988r. praca w Zakładach (...) w J.) i nie uwzględnił :

- wykazywanego świadectwem pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Fabryce (...) w B. (od 24 maja 1974r. do

31 lipca 1975r.) na stanowisku monter nadwozi , przy wskazaniu ,iż z samej informacji pracodawcy wynika ,że nie były to prace przy spawaniu a jedynie odbywały się one w sąsiedztwie stanowisk spawalniczych ,

- dowodzonych pisemnym oświadczeniem wnioskodawcy , jak też angażami i ogólnymi świadectwami pracy okresów zatrudnienia :

a/ w Ośrodku (...) w S. (od 1 września 1975r. do 16 sierpnia 1979r.) na stanowisku ślusarza – mechanika samochodowego,

b/ tożsamego w swym charakterze zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w J. (od 28 listopada 1988r. do 30 kwietnia 1991r.) przy uzasadnieniu, iż wobec braku kwalifikowanego dowodu

w postaci świadectw wykonywania prac w szczególnych warunkach brak jest podstaw do uznania pracy tej za świadczoną w tym charakterze w oparciu o dokumentację zastępczą i własne oświadczenie zainteresowanego.

Wnioskodawca K. Z. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie. W odwołaniu

z dnia 16 grudnia 2013 r. wnioskodawca wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji, poprzez potwierdzenie jego uprawnienia do dochodzonego świadczenia emerytalnego wskazywał na dowody osobowe z zeznań świadków mające potwierdzić kwalifikowany rodzaj jego pracy w spornych okresach zatrudnienia w Ośrodku (...) w S. i w (...) Przedsiębiorstwie (...)

(...) w J. , jako pracy przy naprawie samochodów i ciągników

w kanałach remontowych . Jednocześnie odwołujący zarzucał ,że w świetle kwalifikowanego dowodu w postaci świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych odmowa uznania okresu jego zatrudnienia w Fabryce (...) w B. jest niezasadna .

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 27 grudnia 2013 r. , pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy z tych samych względów które legły u podstaw zaskarżonej decyzji.

Jednocześnie pozwany organ rentowy dodatkowo naprowadzał ,że trafność jego stanowiska co do odmowy uznania pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych w okresie zatrudnienia w Fabryce (...) w B. potwierdza wyrok Sądu Najwyższego dnia 29 stycznia 2008r. I UK 192/07 (...) 2009/5-6/79.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie, po rozpoznaniu odwołania K. Z., wyrokiem z dnia 4 lutego 2014r. (sygn. akt IV U 1779/13) oddalił odwołanie. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że K. Z. ur. (...) , pozostający aktualnie w rolniczym ubezpieczeniu społecznym, wystąpił w dniu

22 listopada 2013r. do pozwanego organu rentowego z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, wykazując na dzień 1 stycznia 1999r. ogólny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat. Do wniosku emerytalnego wnioskodawca załączył między innymi świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych wystawione przez : Zakłady (...)

w J. (obejmujące okres 8 lat 11 miesięcy i 27 tj. od 29 sierpnia 1979r. do 10 listopada 1988r.) i Fabrykę (...) w B. (okres od 24 maja 1974r. do 31 lipca 1975r.) , przy czym w tym ostatnim dokumencie przy wskazaniu na zajmowane przez wnioskodawcę stanowisku pracy montera nadwozi wyjaśniono ,że nie były to prace przy spawaniu a jedynie odbywały się one w sąsiedztwie stanowisk spawalniczych . Jednocześnie wnioskodawca złożył pisemne oświadczenie o wykonywaniu prac warunkach szczególnych także u dwóch dalszych pracodawców tj. w Ośrodku (...) w S. i w (...) Przedsiębiorstwie (...) w J. (kolejno : od

1 września 1975r. do 16 sierpnia 1979r. i od 28 listopada 1988r. do 30 kwietnia 1991r.) nie wskazując przy tym na rodzaj wykonywanych w tych okresach prac. Ocena tych wszystkich dokumentów ,skutkowała wydaniem przez pozwanego organ rentowy w dniu 9 grudnia 2013 r. – zaskarżonej w niniejszym postępowaniu - decyzji odmawiającej K. Z. prawa do emerytury, przy przyjęciu, iż nie dowiódł on wymaganego okresu 15-stu lat pracy w warunkach szczególnych, a jedynie w wymiarze 8 lat 11 miesięcy i 27 dni , co odniesione zostało do pierwszego z wyżej wskazanych okresów pracy wnioskodawcy w Zakładach (...) w J. . Opierając się następnie zarówno na dowodach z dokumentów (aktach emerytalnych odwołującego) jak i dowodach osobowych (z zeznań świadków J. G., T. K., F. M. i S. O. , jak też samego wnioskodawcy słuchanego w charakterze strony)Sąd I instancji ustalił, że K. Z. będąc zatrudniony w Ośrodku (...) w S. wykonywał pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza samochodowego , a następnie (od 1 lipca 1976r.) mechanika samochodowego. Wnioskodawca –podobnie jak inni zatrudnieni w zakładzie mechanizmy-zajmował się naprawą samochodów i innego sprzętu ciężkiego na warsztacie , dysponującym dwoma kanałami remontowymi ,obsługiwanymi przez około 20 mechaników na jedną zmianę . Wśród pracujących w warsztacie – za wyjątkiem jednego mechanika zajmującego się wyłącznie naprawą silników- nie było specjalizacji, tak ,że każdy z pozostałych mechaników ,w zależności od potrzeb wykonywał wszelkie niezbędne prace remontowe , które odbywały się tak w kanałach jak też poza nim ,czy nawet poza obrębem warsztatu (m. innymi dotyczyło to wyjazdów związanych z naprawą sprzętu bezpośrednio w terenie). Podobnie wyglądała praca wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w J. na stanowisku mechanika w warsztacie , który także dysponował jedynie dwoma kanałami remontowymi, bez wyraźnych specjalizacji zatrudnionych tam przy naprawie samochodów mechaników. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Krośnie – nie odnosząc się już do trzeciego z zakwestionowanych przez ZUS okresów zatrudnienia wnioskodawcy w Fabryce (...) w B. -uznał żądanie odwołania za niezasadne, a zaskarżoną decyzję ZUS za trafną i odpowiadającą prawu. Powołując bowiem w ocenie prawnej sprawy art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r.,poz.1440 ze zm.), Sąd I instancji – w ślad za stanowiskiem ZUS- uznał, że odwołujący nie wykazał co najmniej 15-sto letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, przy wykluczeniu możliwości uznania tak określonych prac w okresie zatrudnienia wnioskodawcy na stanowisku mechanika samochodowego w Ośrodku (...) w S. i w (...) Przedsiębiorstwie (...) w J. . Przywołując bowiem w tym względzie zapis pozycji 16 Działu XIV Wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) Sąd Okręgowy uznał, że tylko praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych może być zakwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych , podczas gdy K. Z. takiej pracy nie świadczył. W podstawie prawnej wyroku powołany także został art. 477⁽¹⁴⁾ § 1kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie z dnia 4 lutego 2014r. zaskarżony został przez K. Z.. W apelacji z dnia 9 marca 2014r. (v.k.24-25) wnioskodawca ,zarzucając zarówno naruszenia prawa materialnego tj. art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r.poz. 1440 ze m.) i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) jak i procesowego –tu.

w szczególności artr.233 §1kpc - wnosił o zamianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania odwołania , ewentualnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi. W krótkim uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący w szczególności podkreślał, że Sąd I instancji dokonał swoistej nadinterpretacji prawa przyjmując, że tylko praca świadczona stale w

kanałach remontowych jest pracą w warunkach szczególnych ,w sytuacji gdy już sama specyfika pracy mechanika samochodowego wyklucza spełnienie takiego warunku.

Organ rentowy nie ustosunkowali się do treści apelacji wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację wnioskodawcy K. Z. zważył, co następuje;

Wniesiony przez wnioskodawcę środek zaskarżenia nie może odnieść pożądanego skutku.

Wbrew bowiem zarzutom apelacji zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 4 lutego 2014r. oparty został na prawidłowych ustaleniach faktycznych , przy jednoczesnej właściwej ocenie prawnej sprawy , której w żaden sposób nie można zarzucić nadinterpretacji przepisów obowiązującego prawa.

I tak przede wszystkim już na wstępie zauważyć należy ,że podnoszony

w apelacji zarzut naruszenia art.233§1kpc przez wybiórczą ocenę materiału dowodowego jest zupełnie gołosłowny skoro skarżący w żaden sposób nie naprowadza bliżej jaki to konkretny dowód , czy dowody zostały przez Sąd I instancji pominięte czy nie właściwie ocenione, a równocześnie potwierdza wprost zasadnicze w sprawie ustalenie Sądu Okręgowego w Krośnie o nie wykonywaniu przez niego stale

i w pełnym wymiarze czasowym prac naprawczych w kanałach remontowych w obu spornych okresach zatrudnienia w Ośrodku (...) w S. i w (...) Przedsiębiorstwie (...) w J.. W tej sytuacji –odnosząc się do twierdzeń wnioskodawcy ,iż specyfika prac mechanika samochodowego wyklucza taki rodzaj zatrudnienia , a równocześnie przepisy prawa definiujące prace w warunkach szczególnych nie stawiają takiego warunku - Sąd Apelacyjny w pierwszym rzędzie chciałby podkreślić ,że już sam charakter dochodzonego przez wnioskodawcę świadczenia (obniżenie wieku emerytalnego

z uwagi na szczególne właściwości pracy skutkujące wcześniejszą utratą zdolności do jej wykonywania) nakazuje ścisłą wykładnię obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa . Stąd w świetle brzmienia § 2 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), nie może budzić wątpliwości ,iż tak kwalifikowana w odpowiednich wykazach praca musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (tak też wprost w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012 r. III UK 92/11 LEX nr 1215158). W sytuacji więc wnioskodawcy powyższe oznaczało wykazanie wykonywania przez niego prac związanych z naprawą samochodów i innego sprzętu wyłącznie w kanałach remontowych. Przewiduje to zapis poz.16 Działu XIV Wykazu A w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. , jak też dookreślające ten rodzaj zatrudnienia wykazy resortowe tj. gdy idzie o pierwszy ze spornych okresów zatrudnienia wnioskodawcy Dział XIV poz.16 pkt 1 wykazu zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988r. (Dz. Urz. MRiRW 1988/2/4) gdzie wprost zaznaczono ,iż mają to być prace montera –mechanika wykonywane wyłącznie w kanałach i Dział XIV poz.16 pkt 1 zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Budowlanego (gdy idzie o drugi ze spornych okresów pracy) , gdzie z kolei znalazło się zastrzeżenie o konieczności stałej pracy w kanałach remontowych mechaników samochodowych. Powyższe więc oznacza , że nie każda praca na stanowisku mechanika samochodowego jest kwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych , a ustawodawca wyraźnie przewidział ,że tylko prace mechaników w kanałach remontowych mogą mieć taki charakter . Nie są też prawdziwe twierdzenia skarżącego ,że specyfika pracy mechaników samochodowych co do zasady wyklucza taki rodzaj zatrudnienia , bo w sytuacji dużych warsztatów naprawczych posiadających na wyposażeniu wiele kanałów remontowych

i występującej wśród pracujących tam mechaników specjalizacji może taka praca występować. W przeciwnym jednak razie – tak jak w przypadku wnioskodawcy-już samo doświadczenie życiowe uczy, że w warsztatach gdzie występuje niewielka ilość kanałów remontowych obsługiwanych nadto przez wielu mechaników pracujących na jedną zmianę ,przy dodatkowym braku ich specjalizacji każdy z nich w zależności od potrzeb związanych z konkretną naprawą musi wykonywać prace nie tylko w kanale remontowym, ale także na powierzchni. Niektóre zaś z tych napraw wręcz nie wymagają pracy w kanale i tu tytułem przykładu wskazać można na wymianę łożysk, szcęk hamulcowych itp. (podobnie w wyroku Sądu Apelacyjnego

w Lublinie z dnia 28 listopada 2013 r. III AUa 1059/13 LEX nr 1400372 ,czy w jednym z ostatnich wyroków tut. Sądu z dnia 7 maja 2014r. III AUa 5/14 LEX nr 1461136).

W tym stanie rzeczy i z naprowadzonych wyżej względów należało więc w zupełności podzielić stanowisko Sądu I instancji o braku podstaw do uznania prac wnioskodawcy K. Z. w Ośrodku (...) w S. i w (...) Przedsiębiorstwie (...) w J. za pracę warunkach szczególnych . Uzupełniając zaś jedynie stanowisko Sądu Okręgowego w odniesieniu do trzeciego jeszcze ze spornych okresów zatrudnienia wnioskodawcy w Fabryce (...) w B. (od 24 maja 1974r. do 31 lipca 1975r.) na stanowisku montera nadwozi (którego wymiar i tak sam w sobie nie mógł rodzić uprawnień do dochodzonej emerytury) Sąd Apelacyjny- w ślad za pozwanym organem rentowym – chciałby podkreślić ,że samo świadectwo pracy w szczególnych warunkach nie przesądza jeszcze o uznaniu danej pracy za pracę w warunkach szczególnych (bliżej o charakterze tego dokumentu i jego mocy wiążącej w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego w tym w wyrokach tego Sądu z dnia 16 czerwca 2009r. I UK 24/09 LEX nr 518067, czy z dnia 13 września 2011r.

I UK 107/11 LEX nr 1084700) , tym bardziej zaś w sytuacji wnioskodawcy , kiedy to omawiany dokument zwierał wprost wyjaśnienie pracodawcy ,o pracy K. Z. na stanowisku montera nadwozi jako pracy wykonywanej jedynie w sąsiedztwie stanowisk spawalniczych ,a nie pracy przy spawaniu (do której pomimo to ostatecznie przyporządkowano pracę wnioskodawcy) .Tymczasem – jak podkreślił to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 stycznia 2008r. I UK 192/07 OSNP 2009/5-6/79- wykonywanie pracy jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych nie mieści się w określeniu „prace przy spawaniu „ wymienionym pod pozycją 12 Działu XIV Wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.). Tak więc i ten okres zatrudnienia wnioskodawcy nie mógł być uznany za pracę w warunkach szczególnych .

Wszystko to razem prowadzić więc musi do potwierdzenia w postępowaniu odwoławczym stanowiska Sądu Okręgowego w Krośnie o nie spełnieniu przez K. Z. wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego przewidzianych w art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.).

Mając zaś powyższe na uwadze i na podstawie art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)